

Мова - аснова культуры беларусаў

Магілёўскім абласной і гарадской арганізацыям Таварыства беларускай мовы імя Францыска Скарыны споўнілася 30 год

З гэтай нагоды ў абласным цэнтры прайшлі ўрачыстасці. Утульная зала тайм-кафэ «Неба» ледзь умясціла ўсіх членаў таварыства. На мерапрыемства завітала і шмат гасцей, у тым ліку старшыня ТБМ імя Скарыны Алена Анісім і ганаровы старшыня таварыства Алег Трусаў.

Пра тое, што менавіта мова - падмурак існавання нацыянальнай дзяржавы, казаў ганаровы старшыня ТБМ Алег Трусаў.

Ганаровымі падзякамі ад імя Таварыства адзначылі магілёўцаў, якія спрыяюць пашырэнню беларускай мовы і культуры ў горадзе. Узнагароды атрымалі Яраслаў Клімуць, Міхась Булавацкі, Вадзім Бабкоў, Уладзімір Пухоўскі, Наталля Шымянкова, Святлана Глухава, Юрась Каласкоўскі, Галіна Турандзіна, Сяргук Дымкоў, Таццяна Пушкова, Аляксей Карпенка, Алена Барысава, Святлана Строгіна, Вольга Семчанка, Аляксей Бацкоў, Базыль Камароў.

Сяброў беларускай мовы віншавалі старшыня кардынацыйнага Савета грамадскіх арганізацый і аб'яднанняў Магілёва Галіна Бяляева, дырэктар музея Бялыніцкага-Бірулі Святлана Строгіна, гісторык Алесь Агееў, кіраўнік геаграфічнага таварыства ігар Шаруха, паэтэса Тамара Цыганкова, музыка Максім Іўкін. Генадзь Гузіў ад украінцаў Магілёва падараваў некалькі кніг, адзначыўшы, што мова - гэта сэрца нацыі. А Аляксей Каплан ад мясцовай габрэйскай абшчыны - насценны дыянон з выявай Марка Шагала. У сваім віншавальным слове Каплан нагадаў прысутным пра іўрыт, які доўгі час быў кніжнай мовай, але намаганнямі такіх русліўцаў, як Эліэзэр Бэн-Егуда, які нарадзіўся ў 1858 годзе ў Беларусі, мае зараз трывалыя пазіцыі сярод нашых сучаснікаў.

- Наша грамадская арганізацыя

невялікая, сціплая, але робім сваю справу па меры магчымасцяў. Гэта ж грамадская дзейнасць, не асноўная, усе нашы члены маюць працу. У вольны час мы ладзім імпрэзы, сустрэчы, акцыі, краязнаўчыя вандроўкі, традыцыйныя дыктоўкі. Але асноўныя нашы намаганні - навучальныя ўстановы: школы, універсітэты, дзіцячыя садкі. Галоўнае наша дасягненне за 30 год - тое, што мы захавалі арганізацыю і робім сваю асветніцкую справу. Нечым нас падтрымлівае і дзяржава - запрашае на сустрэчы, памяшканні даюць на мерапрыемствы, - адзначыў старшыня ТБМ Алег Дзвячкоў. - Дзяржава павінна ствараць больш умоў, каб людзі самі хацелі вывучаць беларускую мову і размаўляць на ёй. Так робіцца ва ўсіх нашых суседзях - у Расіі, Польшчы, краінах Балтыі, Ізраілі... Зразумела, што без мовы і нацыянальнай культуры няма дзяржавы, няма народа, няма нацыі. А аснова нацыянальнай культуры - гэта мова.

Завяршыла мерапрыемства канцэртная праграма. Цёпла і радасна было на сэрцы ўсіх, хто прысутнічаў на святкаванні. Члены таварыства па-сапраўднаму адчулі нацыянальную еднасць і беларускасць - тое, што вякамі зберагалі нашы продкі і што дайшло да нашых дзён. Добра, што мы вяртаемся да сваіх вытокаў.

Яраслаў Клімуць, вучоны:

- Дасягнулі мы шмат чаго. Беларуская мова ўжо не з'яўляецца нейкай экзатычнай справай. І людзі ўжо не здзіўляюцца, калі нехта гаворыць па-беларуску, а нават захапляюцца і гавораць, як гэта прыгожа гучыць. І ўжо просяць, каб прамоўцы казалі па-беларуску, калі ёсць такая магчымасць. Гэта вялікі плюс, гэта перамога. Радуе, што ўсё больш адкрываецца ў Магілёве беларускіх класаў. А ўзяць такую з'яву, як папулярнасць мовы сярод моладзі, асабліва ў Мінску!..

А мінус нашай работы ў тым, што яна не атрымала такога размаху, як у 1989 годзе, калі прымаўся Статут беларускай мовы, калі гэты рух становіўся масавым і ў школах, і на прадпрыемствах, і ў арганізацыях, дзе людзі гэтым былі зацікаўлены. Сёння стварыўся сапраўдны касцяк прафесіяналаў і энтузіястаў, які трымае, прапагандуе і развівае беларускую мову. Пажаданне - шырэй разгортаць гэтую дзейнасць.

Васіль НАВІЧОНАК
Фота аўтара

Як адзначыў кіраўнік гарадской арганізацыі Алег Дзвячкоў, 30 гадоў магілёўскай суполцы споўнілася ў снежні 2019 года. Былы старшыня абласной арганізацыі Яраслаў Клімуць расповёў, што 19 снежня 1989 года адбылася ўстаноўчая канферэнцыя.

Цяперашні старшыня абласной арганізацыі Міхась Булавацкі нагадаў, што намаганнямі ТБМ у Магілёве штогод праходзіць «Беларускае пяціборства» - інтэлектуальнае спаборніцтва па пяці

дысцыплінах. Сёлета яно мае адбыцца ўжо ў 18 раз.

Алена Анісім, віншуючы магілёўцаў, адзначыла: «Тое, што ў магілёўскай арганізацыі ёсць парадак, відаць кожнаму, хто мае вочы. Бо дастаткова толькі зазірнуць у Вайбер і адразу даведзеся пра ўсе справы, ініцыятывы, праекты, ідэі». Анісім упэўнена: магілёўская арганізацыя жывая, жвавая, энергічная, не жыве толькі былымі здзяйсненнямі, але і вылучае новыя ідэі.